

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Felelős szerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A nagy póttadó felé!

(V. Z.) A nyugodt, békés Debrecen polgárságát mintha álmaiból zavarta volna fel hirtelen, az a rettenetes hír, hogy — *emelkedik ismét a póttadó*. Emelkedik előre be sem látható nagy mértékben, emelkedik azok könnyelműsége folytán, akik eltékozzolják a város polgárságának keserves verejtékével szerzett adófilléreit.

Aludtunk eddig, aludtunk mély és csendes álmot, de a növekvő póttadó kézzelfoghatóan bizonyos hire mindenkit felriasztott álmából — Azt hittük, hogy megbízhatunk azokban, akiknek a kezébe letettük Debrecen város polgárainak a sorsát. Ebben azonban úgy látszik, hogy rettenetesen csalódtunk! — *Visszaéltek az adófizető polgárok bizalmával*, legalább az látszik ki minden tettökből, amely határozottan magán viseli a *rosszakaratuság* bélyegét.

Beakarták csapni Debrecen város értelmes polgárait, avval akarták félrevezetni, hogy holmi fél százalékos póttadó-emelés lesz csupán, a tisztviselők fizetésrendezésének a következményeképpen. No hála az Istennek nem sikerült tervök.

Azt hitték, hogy könnyű a laikus közönséget becsapni holmi vastag könyvalakban nyomtatott költségeloiránnyal, amelynek őserdejében csak a hivatottak tudnak eligazodni.

Ubbeli reményükben azonban alaposan csalódtak. Még mindig vannak önzetlen, becsületes emberei a köznek, akik nem restelnek egyé tenni éjszakát és nappalt, csakhogy polgártársaikat, a közjót, a közérdeket szolgálják. Maholnap bizony már csak az emlékezetben fognak élni az ilyen férfiak és úgy fogunk rájuk emlékezni, mint a nagy Miltiádésekre, akik feláldozták magukat a közjó oltárán. Legnemesebb javaikat, legjobb munkásságukat áldozzák fel a közért.

Nem vezett még ki teljesen az idealizmus az emberekből és még most is vannak lelkes, hazaszerető, áldozatkész emberek — akik sok esetben azután a legrutább hálátlanságot aratják épen azok részéről, akiknek szálla szemükben a becsület!

Bizonyos megnyugvással tölti

el a mai kor inkább pessimizmus felé hajló emberét, ha ilyen példákat lát maga előtt!

A városi költségvetés le van leplezve a maga teljes egészében. Megmutattuk, hogy csak egyetlen hibae tételnek a rosszakaratu elferdítése — *11 százalék póttadó emelkedést jelent*, nem is szólva a többi tételekről.

Ha mindjárt így kezdődik a költségvetés, hogy bizzunk meg akkor a többi részében?!

Mert most már világos, hogy milyen reális alapokon nyugszik a költségvetésünk! Haladunk a vagyoni bukás felé szédületes gyorsasággal. *Rövid idő alatt be fog következni így az, hogy a póttadó 100 százalék lesz!*

Idáig fog jutni a valamikor dussgazdag Debrecen. Már most sem akarnak hitelezni a bankok szivesen. Például az Osztrák-Magyar Bank a legközelebbi egymillióegyszáz-ezres kölcsönt már sem hajlandó egyszerre kifizetni, csak ha majd a város többi adósága letelik! Bizony, bizony már ennyire jutottunk! Idáig vitt tisztviselőink nagyrészének a buzgalma, akik saját magok emelték fel a fizetésüket a város szegény, dolgozó adófizető polgárainak a kárára.

Mert csak az, aki nem látja ennek a fizetésrendezésnek az óriási alaptévedését. Hiába hangoztatták a város bölcs. értelmes polgárai — számba sem vették. Önönmagok szavazták le a saját önző érdekek ellen törő, de a közjót szolgáló *okos szót!*

Mert, hogy rendezték a fizetést?! A kis existenciákat nyomorban hagyták, csak koncokat dobtak nekik, a nagyok 60—100 százalékkal emelték a fizetésüket. *Hát nem visszaélés ez a polgárság bizalmával?!*

A kis tisztviselők titkon zugnak morognak és panaszkodnak. Elfojtják azonban szavukat. De már nem sokáig. Maguk fogják követelni a fizetésrendezés megújítását, megjavítását. Hiszen reájok nézve is oly sérelem a fizetésrendezés, mint az adófizető polgárságra nézve. Rutul kijátszották őket is, nyomorukat használván fel önző érdekeik elérésére.

Mikor nyilvánvaló lett a város polgárságának a megterhelése —

akkor meghatározott rosszakarattal akarták leleplezni ezt. *Rosszakarattal* vagyunk kénytelenek mondani ezt az eljárást, mert annyi tudatlanságot nem tétélezhetünk fel a leplezettekről.

A póttadó tehát emelkedni fog — emelkedni fog szédületesen. A dussgazdag Debrecen polgárai nemsokára nem fogják tudni előteremteni az adófilléreket.

Mert nem csak a fizetésrendezés emelné a póttadót. Nem is fejtgetve a szőnyegen fekvő költségvetést, amely már magában véve is tele van hibákkal, előre is megállapíthatjuk, hogy oly nagy átalakítások előtt vagyunk, amelyek mind pénzbe és pénzbe kerülnek.

A helyett, hogy gondoskodtak volna, honnan fedezzük ezeket, hogy új jövedelmi forrásokkal igyekeztek volna a terveken könnyíteni — legelőször is magukról gondoskodtak — természetesen az adófizető polgárság bőrére!

Mert honnan fedeznök az egyre növekedő költségeket? A póttadóból! A póttadó és póttadó, mindenre ez a felelet, Miért dolgozni a város javáért, mikor oly könnyű megszavaztatni a megterhelést. Könnyű — hiszen azok szavazzák meg, akik legkevesebbet fizetnek belőle, vagy magok-magoknak fizetik.

Debrecen polgársága betelt most már a póttadóval, de betelt ezekkel is, akiknek a könnyelműségéből származik ez a nagy megterhelés. Eljön nemsokára a számadás órája és akkor számon fogja kérni Debrecen város polgársága, hogy miképpen hordozták szolgálai gazdájuk javát a szívéükön?

A város fejlesztés politikája nem hozza szükségképpen az adótehernek végtelenségig való fokozását. Az ilyen gazdálkodásnak előrelátható a szomorú következménye — az anyagi tönk szélére való jutás.

Hogy így lehet beszélni már a dussgazdag Debrecen vagyoni állapotáról. Szóval jó kezekbe vannak letéve polgáraink, haladásunk, fejlődésünk eszközei. Figyelmen kívül hagyják mindezeket — nekik elég a póttadó! Mit bánják, ha akár „200“ százalékra fog nőni is rövid idő alatt?! Az a legkevesebb, a fő,

hogyan az adófizető polgárság kiizzadja mindezeket.

A „gavallér Debrecen” nagy urra tette tisztviselőit — ezt mondják mindenütt, de nem tudják bizonyosan, hogy ez a „nagy urra” tevéssé sokaknak kerülhet a koldusbotra jutásába.

Debrecen polgárságát úgy is eléggé megviselték az utóbbi idők csapásai. Egy 100 százalékos pótdadó azután épen elég lenne, hogy betözze mindezeket.

De vessünk fátyolt ezekre! Legalább addig, míg el nem következik a számadás órája. A „gazda” felelősségre fogja vonni a hűtlen „sáfárokat” — akik bizony elég hűtlenül sáfárkodtak javaival.

Igen, a számadás órája már nem messze van. Sokat tanultunk a multból. Tudni fogjuk, hogyan válasszuk meg sáfárainkat. E tekintetben bizalommal nézhetünk a jövőbe.

Debrecen város józan polgársága tudja, hogy mit kell tennie. Debrecen város józan, becsületos polgárságát nem lehet megtevesztetni — csak rövid időre.

A jövőben tudni fogja, hogy kiből bizhatik meg és kik a barátai.

Olyan jelöltet választ, akit rajongással fog követni mindenki és a kinek nem lehetnek ellenségei. Van még nemes tett, van még eszme, idealizmus, a közjóért való parányi lelkesedés — akár mit is bezzélnék a sárga aranyak sápadt ragyogásának a barátai!

A hűtlen sáfárok pedig elfognak tűnni — el, szép csendesen. A gazda számolni fog velük, számon kéri sáfárkodásukat. És kivetteknék sáfárságukból — „és ott leszen sötétség”.

De felvirrad Debrecen város polgárságának!

Thaly Kálmán Aradon.

Nem akar ünnepeltetést!

Az október 6-iki gyászünnepélyen.

Nagy ünnepekre készülnek most Aradon. Impozans módon ünneplik az aradi gyásznapot. Thaly Kálmán Arad város díszpolgára fogja képviselni a gyászünnepségen a képviselőház nevében a nemzetet.

Nagy ünnepeltetésre készültek, de Thaly szerényen kitér ez elől. Nem akarja a gyászt örömmel vegyíteni.

Az ősz kuruc levelet intézett Kovács Vincéhez, az aradi ünnepély rendező bizottság elnökéhez, amelyben kijelenti, hogy a meghívásnak eleget tesz és igaz örömmel vesz részt a gyászünnepélyen. Thaly arra kéri a levélben Kovács Vincét, hogy ne részesítsék őt ünnepélyes fogadtatásban, mert 6 polgártársai közé, haza érkezik.

Thaly Kálmán levele a következő:

Tisztelt Elnök ur!

F. hó 22-én kelt, de általam (Pozsonyból ide visszaküldve) csak tegnap este vett nagybecsű levelére van szerencsém válaszolni, hogy a szives meghívásnak megfelelő, igaz örömmel fogok a honfiai kegyelmes ünnepélyen Aradon résztvenni, ugyanis, mint a képviselőház küldöttségének vezetője s ugyis, mint Arad város polgára és az említett küldöttség tagjaival s a t. Ház emlékkoszorújával, okt. hó 5-én az esti 7 óra tájban oda érkező gyorsvonattal szándékozem odajutni. Csak arra kérem t. Elnök urat és a t. Bizottságot, hogy engemet — tekintettel öreg koromra és törődött mivoltomra — de úgy is, mint polgártársukat, semminemű fogadtatásban részesíteni ne méltóztassanak, hanem csak úgy tekinteni, mint aki polgártársai közé, haza érkezik, hogy ezek körében az őt a nemes város közönsége részéről ért nagy megtiszteltetést a kegyelmes szent nap délutánján t. polgártársainak szerényen megköszönje. — Mély tisztelettel és hazafias üdvözléssel a t. Elnök Ur őszinte tisztelője s polgártársa

Thaly Kálmán dr.
orsz. képviselő.

Király látogatás.

A spanyol király Budapesten.

Aifonz spanyol király nejével s nagy udvartartással már utban van Budapest felé, ahova az udvari különvonat, amely egy szalonkocsiból

s egy podgyászkocsiból áll, délután három órakor megérkezik. Marchegg-nél, ahova a vonat déli 12 órakor érkezik, a vonat vezetését Ludwig elnökigazgató, Kotányi igazgató és Lendvay főfelügyelő veszik át. A pályamentére már tegnap este ki-vezényelték a csendőröket, akik a pályatest mindkét oldalát őrzik. — A vonatbiztosításra a legnagyobb óvintézkedéseket megtették. A pályatestet tegnap egész éjen át megvizsgálták s ahol laza csavarokat találtak, ujakkal cserélték ki. Műszaki mérnökök ellenőrizték tegnap a hidakat is.

A budapesti fogadtatás zavar-
talan lefolyása is teljesen biztosítva van.

Nagy felelőssége érzetében Boda főkapitány olyan megszorító intézkedéseket tett, amelyek alkalmasok a közönség távoltartására és a közlekedés teljes megakasztására. A katonai őrség déli egy órakor már elzárja az utvonalat. Déli két órakor pedig a kocsi és a gyalogközlekedés is el lesz zárva a vár-
hoz vezető uton, de még a Lánchid-
on is.

A házak diszitésén még mindig dolgoznak.

München, október 1. A spanyol királyi pár tegnap este félkilenckor utazott el Münchenből Budapestre.

A spanyol király Ferenc József királyt a spanyol hadsereg tiszteletbeli tábornagyává nevezte ki.

A bolgár fejedelem udvarában.

Egy bihari szolgabíró karrierje.

Egyik legrégebb és legtiszteltebb bihari nemesi család, történeti nemzetség fiatal sarj-
sás fényes és érdekes kitüntetés érte, amely nyilván kedves feltűnést fog kelteni Bihar-
megye és Nagyváradi ur társadalmában. — Arról szól a hír, hogy Szunyogh Andor volt megyebeli szolgabíró, Szunyogh Láront legidősebb fia meghívást kapott Ferdinánd bolgár fejedelem udvarába, ahol az uralkodó

Esti harangszó.

— A „Debrecen” eredeti tárcaja. —

Nem vig volt Szent Mihály napján és most már hét órakor köszönt a csillagokat az esti harangszó. A kultúrelvet sebes forgatagban tova rohanó embertömegek vajjon tudomást vesznek erről a változásról s egyáltalán észre veszik-e, hogy van még esti harangszó?

Úgy élünk, hogy lassanként meghalnak köröttünk a szinabulumok. Lassu, de biztos halállal elmúlnak mind, mind s amelyek megmaradtak, azok is üres tartalom nélküli vázák, se érzés, se gondolat nem sugárzik többé belőlük a lelkükbe, nem hat meg, nem andalít el az esti harangszó.

Valami különös folyamat ez az ipari életnek hatalmas térfoglalása. A társadalmak már nem érnek rá mélyebb értelmet és jelentőséget keresni a tárgyak és jelek mögött, amelyek letűnt világok bálványai lehettek egykor, ma senkit se hitnak meg többé s hidegen, mereven bámulnak bele az alaklatan ürbe. A számtalanszor és joggal felsíratott romantika utolsókat végvonnaglik a csillogó boulevardok aszfaltján, nem kell, kivéniült, mehet nyugdíjba.

Nem kár érte. Én nem állok be a cifraszűrös mult siratói közé és nem reklamálom vissza a dédanyám rozsmaring illatu holdvilágos estéit, de az esti harangszó, az más. Ez összenőtt a lelkemmel, együtt ab-

rándozott az ifjúságommal, át és átszötte minden gondolatomat a legendák kékes fatyolával: az estharangszó egy darab élet az én életemből. És ha végigkondul itt a komor aszfaltváros fölött, betere meg még néha a szívem. Ma is a Szent Mihály elcseszésén: Ki rzem belőle a saját vajudásomat, a lelkemnek, az eszmémnek szent és kárhozatos, a meny és a pokol kapuit egyszerre döngető lázadást s mindezek fölött valami esendes, méla, mindezt megbosszató nyugalmat.

Igaz, hogy itt hiányzik mellőle a falu beszédes hallgatása, hitel és reménnyel át-
itatott eszöndje. Még most is úgy érzem, hogy ez a nagy, örökkévaló eszönd felém tárja karjait, magához ölel és beleringat valami soha el muló titokzatos álomba.

Nem tudom ki találta ki az esti harangszót, de bizonyára szent lehet az is, mert a szentek többnyire po talekű emberek voltak. Ez meg éppenséggel a költők költője volt, mert kifogyhatatlan bőséggel buzogó forrását nyitotta meg a költői ihlelnek és megigazul-
lásnak.

Lelkemet kiaszott tarlóvá égetheti a csalódás és a keserű életküzdélem, a hitem mankón járhat s a reményeim szanatórium-
ban üdüihetnek, a falusi esti harangszó mégis itt hordom legbensőbb énem szívében s ha felidézli onnan csodálatos zengését, halk pianóit, rejtélyes és messzebugó kiáltásait, újra fényleni, ragyogni látom az alkony tün-

döklő, igézetes színeiben az egész világot, mint akkor, egyszer, régen, mikor még jó barátom volt az esti harang, amikor még együtt adtuk oda a lelkünket a lappangva közelgő, szerelemittas, bohó nyári ejszakákért.

... Hallom az esti harangszót, a mino-
riták nagyharangját, hét óra van, ősz van. Valaki elment innen, halk, nesztelen léptek-
kel tán még az ajtó is betette maga uán s lassan kisompolygott a természetből a nyár. Mintha egy hur pattant volna el a lelkem-
ben s az esti harangszó elbucsztatja a nyarat és az én lelkem borongó álmait is.

(M—)

A lovagias affér.

Egyszer el kell mesélnem!... Az én lovagias ügyemet... Valahányszor fiatal emberek társaságában vagyok, mindig bosszus irigység fog el, ha hallom, miképpen mesélik el az ő párbajaikat, katonai eleményeiket s egyéb hőstetteiket. Csak én hallgattam. — Katona ugyan voltam, de élményeim nem voltak és párbajom is csak egy volt, azt pedig bizonyos velemiszületett szeméreméretből titkoltam.

Most azonban kitör belőlem, mint... de csak semmi hasonlat, nehogy valakivel konfliktusba kerüljek. A dolog következőképpen történt.

Belebotlottam az utcán egy urba. Csak

személye körül, a nemes ifjak testőr gárdájában fog szolgálatot teljesíteni.

A függetlenségre törő Bulgária fejedelme mostanában, hogy a magyar király vendége volt a budai várban, a magyar arisztokrata barátai előtt szóba hozta, hogy személyes testőrségét hat magyar nemes ifju bevonásával kívánja kibővíteni. — Nagyszű udvari állás ez, ragyogó tiszti rang, a mi királyunk arcüregjü testőrségéhez hasonló s olyan feltétlen bizalmi pozíció, amelylyel csak kiválasztottakat tüntetnek ki az uralkodók.

A hat magyar ifju közt ajánlották a fejedelemnek Szunyogh Andort, a daliás bihari genyrt, az ismert fiatal gavallért, aki a 7-ik Vilmos huszárezred tartalékos hadnagya s nemrégiben vált meg szolgabírói állásától, amelyet Biharvármegyénél viselt.

A bolgár fejedelem főudvarmestere Ferdinánd Budapestről való elutazása után udvarias levélben kérte fel Szunyogh Andort, hogy nyilatkozzék, hajlandó-e elfogadni a kitüntetést, hogy Bulgária uralkodójának személye körül teljesíten meg tisztelő udvari szolgálatot.

A fiatal szolgabíró örömmel fogadta a fényes meghívást s mint értesülünk, már közölte is elhatározását a szófiái udvarral. E szerint őt társával együtt már a legközelebbi időben a bolgár fejedelem testőreinek sorába lép.

Szunyogh Andor a főudvarmesterei hivatal távirate folytán ma Bécsbe utazott, hogy a bolgár követség útján megtegye az udvari szolgálatba lépése előtt szükséges intézkedéseket.

IRODALOM.

— Debreceniek Beöthy Zsolt jubileumán. Beöthy Zsolt kevés város iránt viseltetik oly benső vonzódással, mint Debrecen iránt, de viszont nem igen van magyar vidéki város, ahol több tisztelője és lelkes hive lakoznék Beöthy Zsolt-nak, mint Debrecenben. Kitűnt ez több alkalommal, de leginkább most, mikor az irói és tanári világ a nagy tudósnak 60-ik születése napját és egyetemi tanárságának 25 éves fordulóját ünnepelte. — Debrecen ugyancsak tekintélyes számmal volt képviselve ezen a fényes ünnepen. Ott voltak ugyanis a Csokonai-kör képviselőiben Géresi Kálmán, Kar-

nos, erőteljes fiu volt. Kotunovics Árpádnak hívták, mint később kiderült, de ami külsejét illeti, hívhatták volna Weisz Richárdnak is vagy Fuchs Jenőnek.

— Marha! — szólott ő röviden s rám nézett.

— Én szerényen lesütöttem szememet.

— Marha! — ismételte hangosabban.

— Én szerényen mosolyogtam.

— Kotunovics Árpád vagyok! — jegyezte meg. — Adja ide a névjegyet.

— Ádadtam; mire ő így szól!

— Ön párbajozni fog velem!

— Én nem fogok párbajozni, — mondtam s hangomban mély rezgéssel.

— Gyáva!

Erre a sértésre felébredt bennem a dacs és hevesen vágtam vissza:

— Hát legyek! mégse párbajozok.

— Himpellér!

— Hát legyek!

— Gyáva kutya!

— Vagyok!

— Maga szégyene a társadalomnak! Maga címeres állat! Maga alávaló bagoly! Kajlafü ü denevér!

— Vagyok, vagyok, vagyok, vagyok! — hordtam egymásután hangomban nemes dacsossággal.

Krakélerségem teljesen kihozta sodrából ellenfelemet és rohant. Másnap két ur jelent meg nálam, erre én is két urat neveztem

dos Albert és Oláh Gábor, a kollégium dr. Kun Béla és dr. Papp Károly tanárokat küldte ki, Dóczi Imre pedig az országos és a ref. tanáregyesület nevében jelent meg. (K.)

Veszedelem mindenütt!

Vadászat anarkistákra.

(Fővárosi tudósítónktól.) Budapesten el vannak foglalva a spanyol király fogadásának előkészítésével, amelynek elsőrendű kelléke anarkista-fogdosás.

Egész Budapest spanyolszerűleg anarkistákat vadász és a legmúltságosabb feljelentések és besugások érkeznek.

Ime néhány szemelvény:

A Pipa-utca egyik vendéglőjében többen ittak. Mindannyian berugtak, az egyik nagyon. Ez az utóbbi mindenféle spanyol dolgokat kezdett beszélni, végre rátért a spanyol királyra is és megígérte becsületszavara, hogy végez vele.

Egyik asztaltársa azonnal telefonált a rendőrségnek. A központról kimentek és találtak egy holtrészeg iparost, akinek fogalma sem volt arról, hogy mit beszél. Bevitték a főkapitányságra, ahol még mindig alszik.

Valószínűleg a spanyol király megerkezéséig fel sem ébred.

Budáról bejött egy sváb. Lelkendezve mesélte, hogy az Irma-téren megfigyelt két gyanus embert, akik spanyolul beszéltek. Megesküszik rá, hogy anarkisták. Utánuk is ment, tudja a lakásukat.

Két francia kereskedelmi utazó volt a lakásukon igazolták őket.

Magánkívül volt az az ember, aki ma hajnalban jött a főkapitányságra és elmondta, hogy a diadalkaput a levegőbe fogják robbantani.

Ő hallotta, amikor két gyanus külső ember halán beszélgetett, azután az egyik azt mondta:

— Na, ez sem fog nagyon sokáig itt állni!

Pontos személyleírást adott a neki gyanusnak tetsző emberekről, aztán így végzte:

— Kocsin jöttem, kérem, fizessék ki a fiakkert.

Kiderült, hogy ámbár csak az Andrásy-ut sarkáról jött a Zrínyi-utca, a bérkocsinak mégis két órai díj jár, mert Sherlock

meg, azzal a szigorú utasítással, hogy kérijen bocsánatot, fejezzenek ki sajnálatot, igérjenek mindent, de párbajról szó sem lehet.

Mit meséljek sokat. Két segédem egész más véleményen volt, mint én. Másnap egyszerűen megragadtak, fülemnél fogva cipelték be egy kocsiába és elvittek a Keszeg-féle vívóterembe, levetkőztettek és mint az első keresztényeket az arénába, úgy dobtak engem egy bokrétazott terembe és kardot adtak a kezembe. A kardnak semmi értelme nem volt, mert azt a vágást, amit a fejemre kaptam, anélkül a kard nélkül is sikerült volna megszereznem.

Egy álló óráig varrták a sebemet. Ugy látszik seblázam lehetett, mert mintha a szomszéd szobából titokzatos hangok ütöttek volna meg fületem. Mintha győztes ellenfelem hangja lett volna. Így szólt:

— Maga, Keszeg, kap most az ellenfeletől 20 forintot. Abból jár nekem tíz. A multkorival együtt 20 forint. Fizesse ki, mert szükségem van a pénze.

Azóta, ha látom az utcán Kotunovics urat, mindig szemtelenül nézek rá. Nem félek tőle. Mert ha provokálni akarna, egyszerűen úgy fogom intézni a dolgot, hogy átnyujtok neki tíz forintot. Legalább megtakarítom a vágásokat.

Holmes másfél óráig kocsin követte a gyanus embereket.

Az eredmény az volt, hogy a budapesti Sherlock Holmesnek saját zsebéből kellett a kocsit fizetni. mire naivul kijelentette:

— Na, miattam levegőbe röpkölhetnek Budapest összes diadalkapui, én ugyan nem törődöm vele.

Mután pedig diadalkapu helyett másrt mondott, figyelmeztették, hogy nagy baj lesz belőle.

Tegnap már megirtuk, hogy Csaderna Ágoston műszaki rajzoló, mérnökjelöltől a budapesti rendőrség dinamitpatronokat szedte el.

Utóbb a rendőrség megállapította, hogy Csaderna teljesen megbízhatatlan, egzaltált ember, akivel családja sem törődik és akinek keresete nincsen. Forradalmi szocialista. Ezt tegnap újra behozták a főkapitányságra és innen a tolonczába vitték.

Ez volt a legkomolyabb anarkista ügye a rendőrségnek.

Az élet mélységeiből.

Szerelmi dráma a Szív-utcában.

Prusba Géza műszaki rajzoló a Lengyel Irma varrónő tegnap délelőtt kilenc órakor a Szív-utcában a Gargon című zugszállodában revolverrel öngyilkosságot kíséreltek meg. Prusba Géza sebesülése halálos; Lengyel Irmát is súlyos sebbel, eszméletlen állapotban szállították a Rókus-kórházba.

Prusba Géza a Marx és Mérey építő-vállalkozó-cégnél volt rajzoló alkalmazva. Szelid és igen tehetséges embernek ismerték. Lengyel Irmát régtől szerette s az volt a szádeka, hogy nőül veszi. De édesanyja özvegy Prusbáné, aki módos asszony, ellenzte fia házasságát a szegénysorsu leánnyal, aki varrással kereste kenyerét.

Tegnap a fiu utolsó kísérletet tett, hogy édesanyját szándékához hajlítsa. De kérése sikertelen volt. Felkereste a leányt, akit rábeszél, hogy közös akarattal váljanak meg az élettől.

Tegnap este kilenc órakor nyitattak szobát a Gargon-ban. Reggel 9 órakor több lövés dördült el. A szálló személyzete a szobához rohant s beörték az ajtót. A fiu az ágyban feküdt vértócsában, a leány az ágyhoz támaszkodva állott vérelitatott ruhában.

A rendőrség kiküldöttje több levelet talált az asztalon. Az egyik a rendőrséghez van címezve. Ebben tudomásul hozzák, hogy közös akarattal váltak meg az élettől, mert egymásé nem lehetnek.

A boldogtalanokat a Rókusba szállították a mentők. Azt hiszik, hogy a leányt megmenthetik az életnek.

A vadászok bosszúja.

Lefejezett erdőőr.

A gyilkosokat elfogták.

Rémes kegyetlenséggel véghez vitt gyilkosság ügyében folytat nyomozást az aradi kir. ügyészség. A gyilkosságot bosszúból két vadász követte el. Az áldozat egy erdőőr, aki többször feljelentette őket vadászati kibégás miatt. A gyilkosság színhelye a Módos és Gross közötti erdő.

A csendőrök tegnap délelőtt portyázás közben egy férfi hullát találtak, amelynek feje hiányzott. A megcsontított hulla láttára tisztában voltak azzal, hogy gyilkosság történt.

Rögtön jelentést tettek az ügyészségnek és míg a hatósági személyek a gyilkosság színhelyére megérkeztek, addig a csendőrök a tetteseket kézrekerítették. A meggyilkolt embert Horga Juonnak hívják, a gyilkosok neve pedig Popa Luezsandra és Popa István.

A csendőrök vallatásra fogták a gyilkosokat, akik rögtön beismerő vallomást tettek. Vallomásuk szerint már régebbi idő óta elhatározták, hogy Horga Joun erdőőrt elteszik láb alól, aki őket mindegyre átszolgál-

tatja felettes hatóságának azért, hogy a tilosban ketten vadászatnak.

A vadászok az elmúlt hétfőn rákadtak Módoss—Gross községek közötti erdőrészen Horga Juon erdőre, akire több izben rálóttak, míg a szerencsétlen erdőre súlyosan megsebesülve összeesett. Ekkor neki estek a vérszomjos vadászok a tehetetlen embernek és lemetszették a fejét, melyet az erdő sűrűjében elrejtettek. A gyilkosokat vallomásuk után szigorú őrizet alá vették.

A királyfi szerelmes.

A szerb trónörökös affairje.

György szerb trónörökös temperamentuma már sok gondot, bajt okozott apjának, Péter királynak, aki pedig féltékenyen szeretné őrizni a királyi család jó hírnevét. De hiába minden, az ifjú trónörökös temperamentuma valóságos fékezhetetlen. A legújabb affairje a következő: György trónörökös heves szerelme gyuladt egy belgrádi urhölgy iránt.

A hölgy egy előkelő belgrádi kereskedő leánya és rövid idő előtt férjhez ment egy tűzészázadoshoz. Mindennap látni lehet, amint a trónörökös gépkocsin a toposideri villákhoz hajtat, ahol a szép asszony lakik.

A mind sűrűbbé váló látogatások közben azt hitték, hogy csak amolyan kis flirtól van szó, mely hamar véget fog érni. Azonban — úgy látszik — most nemcsak jelentéktelen flirtól van szó.

A trónörökös lemondott minden sportpassziójáról, hanyag katonai szolgálatában, és teljesen visszavonul a világtól. Apja mindent elkövet, hogy a trónörökös huzamosabb időre eltávolítsa Belgrádból, de minden erre vonatkozó fáradozása hiábavalónak bizonyult eddig. A trónörökös tervbevett külföldi utazása is elmarad. Belgrádban feszült kiváncsisággal várják a szerelmi affér kifejlődését.

Színház. Művészet.

Műsor:

Pénteken: „Tatarjárás“ operette B bérletben.
Szombaton: „Tatarjárás“ operette C bérletben.
Vasárnap délután: „Goldstein Számi“ bérletszünet.
Vasárnap este: „Tatarjárás“ operette bérletszünet.
Hétfőn: „Szabin nők elrablása“ vigjáték A bérletben. Gyöngyi Izsó és Jolán bemutatkozója.
Kedden: „Szigetvári vértanúk“ dráma B bérletben.
Szerdán: „Bob herceg“ operette C bérletben.
Csütörtökön: „Piros bugyelláris“ népsz. A bérletben.
Pénteken: „Sámson“ dráma ujdonság B bérletben.
Szombaton: „Szép Heléna“ operette C bérletben, új rendezéssel.
Vasárnap délután: „Sulamith“ daljáték bérletszünet.
Vasárnap este: „Harang“ legenda ujdonság bérletszünet.

* **Színházi hírek.** Vasárnap, mint rendesen két előadás tartatik. Délután f. helyarákkal Körösi Albert kitűnő énekes bohózata „Goldstein számi“ az új honpolgár kerül színre, félhelyarákkal. A cím szerepében Gyöngyi Izsóval a ki e szerepet eredetileg creálta és egyik legkiválóbb alakítása. Partnere Gyöngyi Jolán, Gyöngyi leánya lesz, aki Virág tönct adja. Este rendes helyarákkal, bérletszünetben „Tatarjárás“ kerül színre negyedszer. Hétfőn este mutatkozik be hivatalosan Gyöngyi Izsó és leánya a Schöntlan-féle mulattató bohózataiban „A Szabin nők elrablása“-ban. Gyöngyi Retegyi Fridolin vidéki bankigazgató kacagató karri-

katuráját, leánya Jolán, pedig „Etelkát“ a tanár leányát adja. Kedden október 6-án, a 13 aradi vértanú emlékeztére diszeldadás tartatik. Ez alkalommal színre kerül „Szigetvári vértanúk“, Jókai hatásos drámája. Ez estén mutatkozik be a társulat új hősszerelmese is Lugosi Jenő, Zrinyi szerepében.

Operette beköszöntő.

Az első előadás.

Operette-láz mindenütt! És ha a közönség nem is szereti mindenkor az operettet — kénytelen azt bevenni. Bevenni télen, nyáron, jó vagy rossz előadásban; ünnepélyes alkalomkor vagy rendszeren — még csak beköszöntőül is.

Semmiképpen sem helyesebbéjük, hogy Zilahy is operettet választott ki beköszöntő előadásnak. Mintegy megcsúfolását láthatjuk ebben a komoly művészeteknek, amelyek nem tűrik meg csarnokaikban ezt a léha műfajt. Nem azért mondjuk ezeket, mintha be nem látnánk, hogy az operetteket ez idő szerint lehetetlen számítani, legalább is az ilyen vegyes műfajokat művelő színpadról — azután meg nincs is erre szükség, mert operette és operette között különbség van — hanem furcsának találjuk azt, hogy miért kellett az idej szezont éppen operettel és éppen a „Tatarjárással“ megkezdeni?

Igy nem haladhatunk a komoly művészet jegyében!

Azt legalább is elvárhattuk volna, hogy beköszöntőül ne kapjunk kassza darabot, vagy legalább is ne ilyen kassza darabot, mint a „Tatarjárás“!

Sokan arra fognak hivatkozni, hogy ennek a darabnak nagy sikere volt a fővárosban. Ezt mi is aláírjuk, de ez még nem teszi azt, hogy a „Tatarjárás“ szükségképpen jó operette — hogy „darab“, arról meg egyáltalán szó sem lehet. Az ilyen operetteket nem lehet „darab“-nak nevezni! A „darabnak“ egészen más a fogalma.

De meg azután a budapesti operetteizlésre nem sokat, sőt jó formán semmit sem lehet adni. Néha, néha felkaptak ugyan egy-egy jobb operettet is, de a nagy általánosságban bizony, bizony nagyon selejtes dolgokkal is megelégszenek.

Mert minden budapesti színháznak más a közönsége. A legsajnálattaméltóbb a dologban az, hogy a „Tatarjárás“ éppen egyik legelőkelőbb színházban — a Vigszínházban — aratott sikert. A Vigszínháznak nem vált az egyáltalában dicseretére, hogy operettet adtak elő falai között — de hogy ilyen operettet adtak elő sikerrel — ez csak a közönség legnagyobb elfajulását jelenti.

No de a józan vidéki közönség nem is ugrik be egykönnyen minden Pestről jött léhaságnak. A debreceni közönség is nagyon, de nagyon hidegen fogadta a „Tatarjárás“t. Beesületére is valik.

Zilahy rosszul számított, amikor azt mondta, hogy a „Tatarjárás“ elsőrangú kasszadarabja lesz. Óriási módon fog csalakozni ebben a reményiségében.

Azonkívül, hogy ily rosszul választotta meg Zilahy a beköszöntőjét, nagyon kevés dologra akadhatunk, az előadás rendezésében, színrehozatalában, scenikai kivitelében, amit meg lehetne róni — legalább nagyobb mértékben.

Nagy általánosságban meglehetünk elégedve egyelőre az operette társulattal. Ha akadnak is egyes kisebb sötét pontok és árnyékdalok, világítsa be ezeket is a közönség jóakarata, amely méltányolni fogja mindenestre Zilahy törekvéseit.

Csak az a baj, hogy e törekvéseket, a buzgalmat sokkal inkább szerették volna a komoly műfajokban érvényesülni látni — mintsem az ilyen kasszadaraboknak nevezett léhaságokban.

A rendezést Ferenczy Frigyes végezte igazán nagy műgoddal. Megállapíthatjuk, hogy az őt megelőző jóhírnév csakugyan megfelel a valóságnak. Régen nem láttunk oly jól rendezett darabot a debreceni színpadon, mint a tegnapi beköszöntő előadás alkalmával bemutatott Tatarjárás.

Sajnos, hogy már nem mondhatjuk

ugyanazt Ferenczy Frigyes előadói képességéről. Ferenczy Frigyes, amint mi látjuk nagy rendező, de alig jó közepes színész.

Orvendetas tény azonban mindenesetre, hogy operette előadásaink rendezésére ezután valószínűleg kifogástalan lesz.

Amint a Zilahy operette társulatát a tegnapiakból megismertük — elmondhatjuk, hogy nagy általánosságban megvagyunk vele elégedve.

Zilahyné mindenestre tüneményes jelenség színpadunkon — de nem akkor, ha operetteket játszunk rajta. Kár az ő nagy tehetségét ilyen alacsonyabb feladatokra pazarolni. Opera és magasabb színvonalu, régi operai stílus operett — ezekben tündökölhetik elegendő és fejtheti ki tehetségét, istenadta művészetét.

Huzella Irénről már bizony nem sok jót mondhatunk. Valószínűleg — ő sem kapott jó szerepet. Vigjátékban szeretnénk minél előbb viszontlátni

Torma Zsigában valóban kiváló tenoristát nyertünk. Tehetsége még csak most van forrásban. Szerződéses — minthogy azt már máskor is kifejtettük — mindenesetre csak előnyös színházunkra nézve.

Ligeti is elég jó burleszk alakítást nyújtott — a közönség nagy és élénk tejszérére.

Egész külön akarunk megemlékezni Rózsa Liliről és Zilahy Gyuláról, — az előbbiről, mivel a „legfontosabb“ szerepek egyikét, a subrette szerepkört volna hivatalba betölteni; a másiktól, mivel legelőször lép fel operettben.

Rózsa Lili temperamentumos, vérbeli színész, akinek azonban nincs kellő hanganyaga és elveszítette a szerepkövenek legfontosabb kellekeit, a játszi üdéséget és fiatalságot, éppen mert — affektálni akarta ezeket tulajdonságaival.

Ezen kívül semmi kifogásunk sincs ellene és Lónyai Piroskának határozottan fölébe helyezzuk.

Zilahy Gyula operettben(!) ragyogtatta az ő istenadta (de azt is csak jövedvéből) művészetét. Nagyszerű genre alakítást mutatott be tegnap. Minél előbb lássuk viszont őt művészetének igazi helyszín!

Különbösen nagyon sodálkozunk rajta, hogy ő, a magyar színművészet egyik apostola — operettben játszik. Reméljük, hogy ezt csak kuriózumképpn engedte meg magának.

Kemény Lajos és Nádor Zsigmond — szintén újonnan szerződött tagok — elég jól megállották a helyüket.

Horváth Kálmánról sem mondhatunk többet — mint régen.

Megemlítjük még Győre Alajost, aki egyike legjobb erőinknek és aki a tőle megszokott pompás humorral dolgozta ki az alakítást. (voitb.)

Párvy püspök zsarolói.

A szembesítések napja.

A tegnapi esti izgalmas kihallgatások mindvégig mély hatást gyakoroltak a közönségre. Az elnök nagyon helyesen — úgy intézkedett, hogy az őszinte beismerésben levő Hegedüs Sarolta kihallgatása alatt a többi vádlottak ne legyenek jelen. Épp ezért a tegnapi nap elég izgalmasnak ígérkezett. A tárgyalás azzal kezdődik, hogy Kovács Klotildot, Dán Annát és Bodor Gézanét szembesítik Hegedüs Saroltával. Tekintettel arra, hogy Kovács Klotild ideges és hisztérikus nő, épp ezért a szembesítések bizonyára nem mulik el hangos izgalom nélkül.

Hegedüs Sarolta ma így nyilatkozott: — Tegnap is kijelenttem, ma is kijelentem, hogy én Párvy Sándor szepesi püspököt soha életemben nem láttam. Épp azért a nyaklánc história is csak légből kapott mese és Kovács Klotild fantáziájának a szüleménye. Mely megvételével utasítom vissza Kovács Klotildt ama meséjét, mintha én kihívó és tisztességes nőhöz nem illő módon viselkedtem volna a püspökkel szemben. Ez annál is inkább gaz hazugság, mert soha életemben nem is láttam a püspököt és ő sem látott engem soha.

Hegedüs Sarolta izgatottan és könyves szemekkel magyarázta meg ezután, mikép terrorizálták őt Kovács Klótild és barátai.

A pör középpontja, Kovács Klótildot, a papgazdasszonyt, ma is két fegyveres őr vezette fel a terembe. Ugyanaz a suhogó fekete selyemruha és világos aranyhimzés béli belépő volt rajta, mint tegnap és ugyanolyan szagos lett átható párfüdjétől a folyosó, mint tegnap.

Ma a ssembevitések után a tanukihallgatások következnek. — Valószínűleg Párty Sándor püspök kihallgatására is rá kerül a sor. — A közönség órlási számmal lepte el a folyosókat. Különösen sok a pap és a szocialista.

H I R E K.

Kereskedők gyűlése a kamaránál. Rendkívüli szakosztályi ülést tartanak ma, pénteken délelőtt a kamara kereskedelmi osztályának beltárgyi, egyesülve a kamarakerület kereskedelmi köreinek meghívott képviselőivel. A tanácskozásnak három kiemelkedő tárgya van. 1. Az ipartörvény tervezet második könyvének kereskedelmi szempontból való megírása, melyet Száray titkár fog előadni. 2. A vasárnapi munkaszünet törvénytervezete, melynél dr. Racz segédtitkár s 3. A vasúti üzletszabályzat módosításának kérdése, melyben dr. Rédei segédtitkár lesz az előadó. Ez ügyek ismertetése után a szakosztály tagjai a csütörtöki közgyűlés tárgyait beszélnek meg. A gyűlésen, mely délelőtt 9 órakor kezdődik, a kamara kereskedelmi szakosztályának elnöke, Szent-Királyy Tivadar fog elnökölni.

Mérnök kongresszus. A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya folyó évi október hó 4-én vasárnap tartja meg a városháza közgyűlési termében egyesületének ünnepélyes felavatását. Ugyanakkor ezzel kapcsolatosan lesz Debrecenben a Magyar Mérnök és Építész Egylet ezévi vándorgyűlése is. Ugy az avató, mint a vándorgyűlésre az érdeklődőket tiszteletteljesen meghívja az elnökség.

Az Iparkamara közgyűlése. A Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara 1908. évi október hó 8-án, csütörtökön délután 3 és fél órakor székháza tanácstermében rendes közgyűlést tart, melyre a kamara tagjait tisztelettel meghívja: Debrecen, 1908. szeptember hó 29-én. Szabó Kálmán elnök. A napirend tárgyai: Elnöki előterjesztések. Titkári jelentés az ügyforgalomról. Miniszteri elintézkedések a kamara felterjesztéseire. — Államsegélyes ügyek. Az ipartörvény-tervezet második könyve. Törvénytervezet a vasárnapi munkaszünetéről. Törvénytervezet az alsóbbrendű vasutakról. A vasúti üzletszabályzat módosítása. Panaszok a munkásbiztosítás törvényes rendje ellen. — A kamara 1909. évi költségeloirányzata. — Nemzetközi kongresszus a középosztály védelméről. — Szakoktatási ügyek. — Ösztöndíjak. Juttatások. — Társaságok és testületek megkeresései. — Kéményseprő-kerületi ügyek. — Vasut. Posta. Telefon. — Vásárok, vámok, helypénzek. — A husrendészet új szabályozása. Vágóhídi szabályrendelet véleményezései. — Iparjogi és ipari kereskedelmi szakvélemények. — A törvényhatósági ipartanácsok megalakítása. — Kérelmek kamarai segélyekért. — Indítványok.

Párbajvétel. Ormódi Vilmos biztosítási hivatalnok ez évi április hó 25-ikén összeszóalkozás miatt párbajt vívott Kandel Farkas péteri földbirtokossal, mely alkalommal ellenfele könnyebb természetű sérüléseket szenvedett. Tegnapi vonta felelősségre ezért a tettéért a törvényszék, amely Ormódi Vilmost 5 napi államfogházra ítélte.

Alaptalan gyanúsítás. Még élénk emlékezetben van az a pár évvel ezelőtti a Karcu-közben történt gyilkosság, amelynek egy dúsgazdag fiatal ember, Gajzágó Miklós, esett áldozatul. — A rendőrség sokáig nyomozott ez ügyben, de tel-

jesen eredménytelenül. A napokban történt, hogy a Degenfeld-téren veszekedés közben egy kofaasszony odakiáltotta a társának:

— Jó lesz, ha hallgatsz, mert feladom az uradat, hogy ő ölte meg a Gajzágó fiút.

Ezt meghallotta a közeli rendőr, aki az asszonyt a rendőrségen azonnal előállította. A vizsgálat során azonban kiderült, hogy a gyanúsításnak egyáltalán semmi alapja sincs s az eljárást rögtön meg is szüntették az asszony ellen.

Gyászjelentés. A halál kaszája ismét súlyosan talált Debrecen legrégebb polgárcsaládjának egyikét ejtette mély gyászba. A gyászba borult család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtetetlen jó anyának, anyósának, nagyanyának, dédnagyamamának, sógornénak és jó rokonnak özv. polgár Mike Ferencné született Kasza Zsuzsánnának folyó hó 1-én éjjel 2 órakor, életének 79-ik, özvegységének 13-ik évében, 10 havi súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 3-án délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Mester-utca 27. számú házunktól a Nagytemplomban tartandó gyászima után, a Hatvan-utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tételni. Mely végültszasság tételére rokonsainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1908. október 1. Bánatos gyermekei: Mike Juliánna férjével polgár Nyilas Jánossal és gyermekeivel, polgár Mike Ferenc nejjével Bányai Máriaival és gyermekeivel, Mike Erzsébet férjével polgár Balogh Istvánnal és gyermekeivel, Mike Zsuzsánnával férjével Sarkadi Ferenc és gyermekeivel. Unokái: Nyilas Sárika férjével polgár Csizsár Ferencel és gyermekeivel, polgár Mike János nejjével Öry Erzsébettel és gyermekeivel, Mike Mariska férjével polgár Kovács Józseffel és gyermekeivel, Mike Erzsike özv. Pásztor Jánosné gyermekeivel, Balogh Erzsike férjével polgár Tassi Ferencel és gyermekeivel, Sarkadi Mariska, Margit, Juliska és Feri. Sógornéja: Mike Zsuzsánnával özv. Balla Mihályné gyermekeivel, polgár Kovács Péter családjával és özv. Szatmári Istvánné családjával.

Felmentett vádlott. Nehrebeczki Viktor, hajdudorogi lakos, közokiratot hamisított. A bünyű tegnap tárgyalásán azonban a szakértő orvosok úgy vélekedtek Nehrebeczki Viktorról, hogy a tett elkövetésekor nem bírt ép elmével s így a vádlottal a törvényszék felmentette.

Ellopták a kerékpárját. Lévy Károly, Eötvös-utca 81. szám alatt lakó kutyafuró, 200 korona értékű kerékpárját valaki ellopta, míg ő a Hatvan-utca 15. szám alatt levő Gulyás bádógosmester üzletében dolgait elintézte. A rendőrség megindította a nyomozást a kerékpár talvaj ellen.

Bosszúból. Bardócz András rendőrbiztos ellen tegnapelőtt érdekes merényletet követtek el. Eppen a vacsoránál ült, mikor valaki egy fél téglá nagyságu termékővel bezúzta lakása ablakát, szerencsére azonban a spaletta felfogta a kődarabot s így az senkiben sem tehetett kárt. A rendőrbiztos most erélyesen nyomozza a tettest, aki valószínűleg bosszúból követte el a merényletet.

Rendőri hírek. Ivánszay Ferencné, Egyház-tér 11. szám alatti lakos, Jeremiás Jánosné cigányasszonynak körülbelül 30 korona értékű ruhaneműt adott át, hogy adja el azokat. Jeremiás Jánosné a ruhaneműken túl is adott a pénziel azonban nem számolt el. — Adler Ignác Piac-utca 18. száma alatt lakó sütőnek 5 korona értékű ablakszárnyát ellopták. A rendőrség megindította az eljárást a tettesek ellen.

Royal kávéház villany fényben, gyönyörű látványosság, Villany levegő tisztító, külön termék, ebéd, utána fekete és uszonna kávé különlegességek. Színház után

meleg és hideg vacsorák. Külön termék esténként. Elsőrendű zenekar. Előre lehet ebédeket és vacsorákat rendelni. Bal- és külföldi borok, figyelmes kiszolgálásról gondoskodik Hauer Bertalan tulajdonos.

Kifosztott vasúti őr. A Hatvan-utca végén, egy eldugott helyen, van Ember Gyula borbély üzlete. Oda tért be Juhász Imre vasúti őr borotválkozni, akinél nagyobb összeg pénz volt. Munkaközben kellemesen társalogtak egymással s a mit sem sejtő vasúti őr bizalmasan elmondta, hogy éppen most vette fel a fizetését s így van pénze bőven. Ember Gyulának ekkor az a gondolat fogamzott meg agyában, hogy kifosztja Juhász Imrét. Elcsalta a Kossuth kávéházba s leitatatta s mikor már Juhász Imre egészen elázott elvette tőle a pénzt s azzal odább állt. Juhász Imre csak akkor vette észre, hogy kifosztották, mikor kijózanodott. Azonnal megtette a feljelentést Ember Gyula ellen a rendőrségnél, amely bizonyára példás büntetésben fogja részesíteni a rabló borbélyt.

Szép írásu fiatal leány kezdő fizetésével felvétetik. Cim a kiadóban.

Kötszerek, orvosi műszerek, gummi különlegességek és bőrkesztyűk Györfi Sándornál Simonffy-utca, Városi bérház.

Percel Carola tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

Szüretre kézi tűzijátékok, röppentyűk kaphatók nagyválasztékban Mentze Henrik ujdonságok áruházában Kossuth-utca 4. sz.

Gyengéséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyogyereje s emelett

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelmebe venni.

izletes s könnyen emészthető

még a legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

Scott-féle Emulsióhoz,

mely a leggyengébb gyomor-nak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

A város szénszükséglete

Ki fogja szállítani a szenet?

Óriási mennyiségű szén fogyik el Debrecen város háztartásában. Ezért nagyon fontos, hogy honnan fedezzük a szénszükségletünket.

Debrecen város világítási vállalata és egyéb ipartelepei részére szükséges szén szállítására a városi tanács pályázatot hirdetett. — Két pályázó jelentkezett — Ungár Ignác és fia miskrloi cég és az Északmagyarországi Egyesített Kőszénbányák.

A pályázat eredményéről tegnap tett jelentést Aczél Géza főmérnök a városi tanácsnak. Szerinte Ungár ajánlata nem vehető figye-

lembe — és csak az Északmagyarországi bányákkal lehet megkötni a szerződést, amely 1 korona 84 és 1 korona 58 fillérért szállítja a szén métermázsáját.

A tanács, miután jobb vállalkozót úgy sem kaphat úgy határozott, hogy megköti a szerződést az Északmagyarországi bányákkal. A szénszállítás az idén 7800 koronával kerül többé a városnak, mint tavaly.

Szóval megint — több kiadás! Kiváncsiak vagyunk, meddig fog a még menni? És mi okozta ezt a folytonos több kiadást, olyan óriási mértékben.

Bizony reánk férne egy kis takarékoság.

Távirat és telefon.

A spanyol királyi pár Budapesten.

Budapest, október 1. A spanyol királyi pár ma délután 3 órakor Budapestre érkezett. Ő felsége személyesen fogadta az előkelő vendégeit. A pályaudvarról a várba hajtattott a menet, élén Ő felségével és a spanyol királlyal. Mindenütt óvációval fogadták a menetet. A nép valóságos tombolt örömeiben. — A nagy lelkesedés szemelláthatólag jól esett a vendég királyi párnak.

Elkobzott zágrábi lapok.

Zágráb, október 1. Az összes zágrábi lapokat másodszer is elkobozták. Az ok ugyanaz, ami tegnap volt — elferdítve és rosszakaratulag irták meg az orvtámadásnak áldozatul esett bánhelyettes esetét.

Felfedezett bombamerénylet.

Budapest, október 1. Az Andrássy-uton, a diadal kapu melletti 2. számú ház kapualjában egy bombát találtak. Tehát mégsem volt alaptalan az anarchistáktól való félelem! A bombát műszaki katonák tették ártalmatlanná.

Kossuth és a választói jog.

Budapest, október 1. Kossuth ma részletesen beszélt az általános választójogi reformról — kormány nevében. Információinak az eredménye világos. A kormány, támaszkodva a nemzet hazafias többségére, feltétlenül keresztülviszi tervét, akármit és akármit üvöltnek is a politikailag éretlenek és erőlteti halottak.

Minden nap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre **3 korona.** Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

Iskolás-

gyermek részére, kész fehérneműk zsebkendők, harisnyák, paplanok, matracok, pokrócok, (flanell takarók) és ággyerítők legnagyobb választékban s legjutányosabb árakon kaphatók

Kardos László

vászon- és kelengye-üzletében

Debrecen, Kossuth-u.9.

Csarnok.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debrecen” eredeti regénye.

Irta: Tomić Eugén. 94

— Ó Bosznia, ósapám édes hazája — kiáltott föl a szerencsétlen hős — miért hagytalak el? Miért nem haltam meg a te ked-

ves földeden? Társait is szörnyen leverte Husszein balsorsa. Ismerték honvágyát és tudták, hogy belepusztul. Ali pasa is le volt verve. Tulkeménynek tartotta a szultán ítéletét. De remélt kegyelmet, régi hü odaadásáért.

Husszonnegy órát adtak Husszeinnak és Ali pasának a gondolkodásra. A dandárparancsnok kijelentette, hogy az osztrák-magyar monarchia nem tűrheti őket a bosnyák határon, mert tart a beállható békétlenségektől. Ha nem engedelmeskednek a fermánnak és nem mennek Stambulba, akkor menjenek Komárom közelébe, egy dunai szigetre lakni.

Husszein nehezen határozott. Tudta akár a Duna partján, akár a Bosporusnál, csak száműzetés várja, távol a hazától. Ali pasa vigasztalta barátját:

— Gyerünk Stambulba, testvér. Mi sem járunk tán rosszabbul Skodra pasánál. Husszein végre döntött. Könnyes szemmel, csókkal bucsuzott el barátaitól, kik részesei voltak eddigi sorsának és most visszatérnek a hazába.

Azután áthajózott Ali pasával Belgrádba. Engedelmeskedtek a fermánnak.

A Boszniába visszatérők között volt Zlatarevics bég is. — Mikor Morali pasa fölolvasta a szultán fermánját, odalépett hozzá és így szólt:

— Ha akkor meg nem szabadítottál volna, te szintén úgy jársz, mint ez a kettő. Visszaadtam a kölesönt.

Zlatarevics megköszönte és kérte, vigye meg üdvözlését nejének és Zejhnának.

— Örvendeni fognak, ha híreket hallják, szolt Morali pasa. Zejhnát a tavasszal férjhez adtuk. Ez talán nem is kellemes híreket — folytatta mosolyogva.

Zlatarevics elértette. De nem nagyon busult a hiren. Rég lemondott ő már a csalfa oszmánli leányáról.

Gradacsevics Husszein és Vidaios Ali Stambulba mentek Belgrádból. Ali csakugyan, mint remélte, teljes kegyelmet kapott és visszatérhet Boszniába. Husszein kevésbé volt szerencsés. Bár Mahmud szultán kegyesen fogadta és nagy katonai tisztséget kínált neki, de azzal a feltétellel tette ezt, ha Husszein elfogadja reformjait és nizzam ruhát ölt. Husszein lelke elfordult az ajánlattól. Ezzel példát adott volna az elvtagadásra és meghazudtolta volna multját, amit ez az egész férfi nem tehetett meg. Inkább száműzetésbe ment a régi szokás és régi jog lelkesült védője, semhogy elárulja meggyőződését. A szultán Trapezuntba internálta, hol néhány hó múlva, nehéz szenvedések után, kiadta lelkét. Mindössze harminc éves volt akkor.

Igy végezte életét a nemes, sorsüldözött hős: Husszein kapitány.

Vége.

Elegáns façon!

Heti gyártás 15000 pár.

Kitünő hírnevünket

szolid alapelveinknek köszönhetjük.

Legnagyobb választék!

1200 munkás és hivatalnok.

CIPŐÁRUKAT

Honi Ipar.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Férfi cugos cipő, erős bőrből	frt. 3.30
Férfi füzös cipő, kitünő Box-bőrből	„ 4.50
Férfi füzös cipő, valódi Box-Calf-ból, kedvelt sétánycipő	„ 5.75
Férfi füzös cipő, legfinomabb Chevræuxból, igen könnyű, Goodyear varrott	„ 6.—
Férfi cugos tisztli cipő, legfinomabb Chevræuxból, sima	„ 6.50
Férfi gombos cipő, I-a Chevræuxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 7.—
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calfból, American Style	„ 7.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

Különlegesség „Goodyear Welt”

árakban.

A jelenkor elismert legjobb minősége.

Női füzös cipő erős bőrből, ...	frt. 3.—
Női gombos cipő, box bőrből	„ 4.25
Női füzös cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozása	„ 4.—
Női füzös cipő, I-a Box-Calf-ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 5.50
Női gombos cipő, legfin. Chevræuxból, Goodyear varrott, elegáns façon	„ 6.—
Női cugos posztó cipő, körül bőrrel	„ 3.25
Női posztó cipő magas szárral gummi slinglivel körül bőrrel	„ 2.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár r.-t. debreceni főraktára Piac-u 48.

249,079—908. At. M. kir. Államvasutak.

Figyelmeztetés.

Félláru vasuti-jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítására és a már használatban levőknek érvényesítése az 1909. évre.

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok félláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai, a jövő 1909. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. sz.) már f. évi október hó 15-étől kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-éig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a f. évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérlelniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegekben rovandó le. A postabélyeg a betervezendő névjegyzékre, vagy kérvényre ragasztandók fel.

Kézpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében nem ragasztatik fel.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztségek vagy fizetéssel járó hivatalat nem viselnek.

Budapest, 1908 szeptember hó 24.

A m. kir. áv. igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Az iskolai év

kezdeté alkalmából ajánljuk dusan felszerelt rakatárunkat a t. szülők szives figyelmébe. Fiu- és férfingek. Lábravalók és harisnyák. Nyakkendők, paplanok. Madracok és flanel takarók nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz:

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat és szőnyegáruháza Debreczen, Rózsa-utca.

Másolat a 33,865—1908. üv. számhoz.

25,645—1908. III. M. kir. áv. üv. Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A Szécsány állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére a f. évi augusztus hó 14. kelt 25,645. szám alatt hirdetett pályázatot érvényen kívül helyezük és arra ezennel újabb nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1908. évi december hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított 5 éven át vagyis 1913. évi november hó 30-áig.

Bérlőnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: az emeleten 2 szoba és az árnyékszék közös használata, a földszinten 1-2' oszt. étterem 47.15 m² egy közös célra sznlgáló III. oszt. váró- és étterem 59.78 m², egy 17 m² területű tálaló, 320 m² területű nyitott kert, a pincében egykonyha, 1 mosogató, 1 éles kamra, egy pinse, azonkívül egy jégverem.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fent kiirt Szécsány állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre” felirattal ellátott lepebsélt borítékba zárt nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatot 1908. évi október hó 22. déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. pósta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kétfőszáz korona kézpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1908. évi október hó 21. déli 12 óráig vagy személyesen vagy királyi pósta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, utolsó napi árfolyam szerinti értékben, de soha a névértéken felül számíttatnak.

Kézpénzben letett összeg után kamat nem fizetettik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Zsóter ház II. em. 4. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a berösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 908 szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak.

233,966—1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága Budapest északi főmühelyi szertárában az 1908. év második évharmadában feleslegesként összegyűlt s jelenleg készletben levő különböző ócska fémanyagokat értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

A vevő köteles a neki eladott mennyiségeket a felszólítás vételétől számítva 14 nap alatt a pénztártól okvetlenül átvonni és a szertárból eltávolítani.

A ajánlati árak az anyagoknak az illető szertárban való átadása, illetve átvétele mellett értetnek, vasuti kocsiba való felrakásukról és továbbszállításukról a vevő tartozik gondoskodni. Esetleg csomagolási költségek szintén a vevők által viselendők.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy egy koronás magyar okmánybélyeggel ellátott, sértetlen és lepecsételt borítékban tett ajánlataikat a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és leltár beszerzési szakosztályában (VI., Andrassy-ut 72. sz. II. em. 43—a ajtó) a következő címzéssel: „Ajánlat ócska fémanyagok megvételére 23,367—1908. számhoz” 1908. évi október hó 27-ének déli 12 óráig benyújtani siveskedjenek, amikor is azok ugyanott felbontatni és felolvasatni fognak, megjegyezvén, hogy a versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok kizárólag az ezen célra rendelt és az említett anyag és leltárbeszerzési szakosztálynál egy példányban ingyen kapható úzrlapon, ennek rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki. Az ajánlati ár számokkal és szóval irandó be. Az ajánlattevők az ócska anyagok eladására vonatkozó 122,291—96. sz. a. fennálló feltételeket magukra nézve kötelezőnek elismeri és azt 60 fillér m. kir. okmánybélyeggel, saját és két tanu aláírásával ellátva ajánlataikhoz csatolni tartoznak. Ezen feltételek nyomtatványtárunkban példányonként 30 fillérért megszereshetők, vidékieknek pedig a nyomtatványtárhoz intézendő írásbeli megkeresésre és az érte járó 30 fillér és 20 filléres postabélyeg be- küldése ellenében postán megküldetnek.

Bánatpénzképen a megvenni szándékoló anyag értékének 5 százalékáa az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal déli 12 óráig kézpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban főpénztáruknál letendő.

A bánatpénzt az ajánlattal egy borítékban beküldeni nem szabad, annak letétele azonban az ajánlaton felemlítendő.

A bánatpénz letételét igazoló nem csatolandó az ajánlatához, hanem az ajánlattevő birtokában marad.

Bánatpénz vagy fent idézett aláirt feltét-füzet nélkül, ugyszintén elégtelen bánatpénzzel, nem az előirt úzrlapon tett, le nem pecsételt, nem sértetlen borítékban vagy elkészve beérkezett és távirati uton tett ajánlatok, valamint olyanok, melyek ezen pályázati hirdetményben foglaltaktól eltérő feltételeket tartalmaznak és melyekben javítások vagy vakarások fordulnak elő, figyelembe vétetni nem fognak. Pótajánlatok egyáltalában nem bocsátatnak tárgyalás alá. Az ajánlattevő ajánlatával, annak benyújtásától számítva négy hétig visszavonhatlan kötelezettségben marad.

Az ajánlatok tetszés szerinti tételekre és részmennyiségekre is szólhatnak, de a m. kir. államvasutak igazgatósága is fentartja magának azt a jogot, hogy tetszés szerinti tételeket és részmennyiségeket engedhessen át, melyet ajánló, ha csak az ellenkezőt ki nem kötötte, elfogadni tartozik. A magyar királyi államvasutak igazgatósága fentartja magának továbbá azt a jogot, hogy az ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson és hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1908 szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

A Párisi Nagy Bazár

Dégenfeld-tér 7. sz.
alatt, a kenyér-piacon van.

Találmányok és fogalmak

Keresünk folyton jó és szabadalommal védhető találmányokat átvenni és értékesíteni azonnali magas kézpénz fizetéssel vagy nyereségrészesedéssel az egész szabadalom tartósága alatt

Találmányok melyek még nem állnak hivatalos védelem alatt. Általunk eszközöltetnek, illetve megkésztetnek.

Ugyszintén minden szabadalomjogos és szabadalomügyi ügyekben költségmentesen adunk felvilágosítást.

Ajánlatok intézendők: Patentanwälte Ingenieur Krug und Professor Aquilar Basel (Schweiz) Freieasse 32.

Szabadalmi hivatal találmányok és szabadalmak közközlése és értékesítése az összes országokban.

Akérdések duplaportóval látandók el.

14—16 éves

kifutó fiuk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

er 2
leverte
ágát és
s le volt
ltán ité-
odaadá-
innak és
andárpa-
magyar
lák hatá-
ségektől
innak és
menjenek
tre lakni.
adta akár
ál, csak
Ali pasa
Mi sem
ál. Husz-
nel, csók-
esei vol-
tártnak a
elgrábba.
zött volt
rali pasa
ett hozzá
adítottál
a kettő.
te, vigye
k.
det hall-
tavasszal
emes hir
nagyon
a csalfa
daios Ali
akugyan,
kapott és
ésbő volt
kegyesen
nált neki,
Huszsein
ruhát őt.
ól. Ezzel
és meg-
az egész
műzetésbe
kesült vé-
dését. A
ol néhány
n, kiadta
akkor.
rsüldözött

lembe — és csak az Északmagyarországi bányákkal lehet megkötni a szerződést, amely 1 korona 84 és 1 korona 58 fillérért szállítja a szén métermázsáját.

A tanács, miután jobb vállalkozót úgy sem kaphat úgy határozott, hogy megköti a szerződést az Északmagyarországi bányákkal. A szénszállítás az idén 7800 koronával kerül többre a városnak, mint tavaly.

Szóval megint — több kiadás! Kíváncsiak vagyunk, meddig fog a még menni? És mi okozta ezt a folytonos több kiadást, olyan óriási mértékben.

Bizony reánk férne egy kis takarékoság.

Távirat és telefon.

A spanyol királyi pár Budapesten.

Budapest, október 1. A spanyol királyi pár ma délután 3 órakor Budapestre érkezett. Ő felsége személyesen fogadta az előkelő vendégeit. A pályaudvarról a várba hajtattott a menet, élén Ő felségével és a spanyol királlyal. Mindenütt óvációval fogadták a menetet. A népválósággal tombolt örömeiben. — A nagy lelkesedés szemmel láthatólag jól esett a vendég királyi párnak.

Elkobzott zágrábi lapok.

Zágráb, október 1. Az összes zágrábi lapokat másodszer is elkobozták. Az ok ugyanaz, ami tegnap volt — elferdítve és rosszakaratulag irták meg az orvtámadásnak áldozatul esett bánhelyettes esetét.

Felfedezett bombamerénylet.

Budapest, október 1. Az Andrássy-uton, a diadal kapu melletti 2. számú ház kapualjában egy bombát találtak. Tehát mégsem volt alaptalan az anarchistáktól való félelem! A bombát műszaki katonák tették ártalmatlanná.

Kossuth és a választói jog.

Budapest, október 1. Kossuth ma részletesen beszélt az általános választójogi reformról — kormány nevében. Információinak az eredménye világos. A kormány, támaszkodva a nemzet hazafias többségére, feltétlenül keresztülviszi tervét, akármit és akármit üvöltnek is a politikailag éretlenek és erkölcsi halottak.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre **3 korona**. Megrendelhető **Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.**

Iskolás-

gyermek részére, **kész fehérművek zsebkendők, harisnyák, paplanok, matracok, pokrócok, (flanell takarók) és ágycserzők** legnagyobb választékban s legjutányosabb árakon kaphatók

Kardos László

vászon- és kelengye-üzletében

Debrecen, Kossuth-u. 9.

Csarnok.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debrecen” eredeti regénye.

Irta: *Tomica Eugén.* 94

— Ő Bosznia, ősapám édes hazája — kiáltott föl a szerencsétlen hős — miért hagytalak el? Miért nem haltam meg a te ked-

ves földeden? Társait is szörnyen leverte Husszein balsorsa. Ismerték honvágyát és tudták, hogy belepusztul. Ali pasa is le volt verve. Tulkeménynek tartotta a szultán ítéletét. De remélt kegyelmet, régi hű odaadásáért.

Husszonnegy órát adtak Husszeinnak és Ali pasának a gondolkodásra. A dandárparancsnok kijelentette, hogy az osztrák-magyar monarchia nem tűrheti őket a bosnyák határon, mert tart a beállható békétlenségektől. Ha nem engedelmeskednek a fermánnak és nem mennek Stambulba, akkor menjenek Komárom közelébe, egy dunai szigetre lakni.

Husszein nehezen határozott. Tudta akár a Duna partján, akár a Bosporusnál, csak száműzetés várja, távol a hazától. Ali pasa vigasztalta barátját:

— Gyerünk Stambulba, testvér. Mi sem járunk tán rosszabbul Skodra pasánál. Husszein végre döntött. Könnyes szemmel, csókkal bucsuzott el barátaitól, kik részesei voltak eddigi sorsának és most visszatérnek a hazába.

Azután áthajózott Ali pasával Belgrádba. Engedelmeskedtek a fermánnak.

A Boszniába visszatérők között volt Zlatarevics bég is. — Mikor Morali pasa fölolvasta a szultán fermánját, odalépett hozzá és így szólott:

— Ha akkor meg nem szabadítottál volna, te szintén úgy jársz, mint ez a kettő. Visszaadtam a kölcson.

Zlatarevics megköszönte és kérte, vigye meg üdvözlését nejeinek és Zejnának.

— Örvendeni fognak, ha hirted hallják, szolt Morali pasa. Zejnat a tavasszal férjhez adtuk. Ez talán nem is kellemes híreket — folytatta mosolyogva.

Zlatarevics elérte. De nem nagyon busult a híren. Rég lemondott ő már a csalfa oszmánli leányáról.

Gradacsevics Husszein és Vidaios Ali Stambulba mentek Belgrádból. Ali osakugyan, mint remélte, teljes kegyelmet kapott és visszatérhet Boszniába. Husszein kevésbé volt szerencsés. Bár Mahmud szultán kegyesen fogadta és nagy katonai tisztséget kínált neki, de azzal a feltétellel tette ezt, ha Husszein elfogadja reformjait és nizzam ruhát ölt. Husszein lelke elfordult az ajánlattól. Ezzel példát adott volna az elvtagadásra és meghazudtolta volna multját, amit ez az egész férfi nem tehetett meg. Inkább száműzetésbe ment a régi szokás és régi jog lelkesült védője, semhogy elárulja meggyőződését. A szultán Trapezuntba internálta, hol néhány hó múlva, nehéz szenvedések után, kiadta lelkét. Mindössze harminc éves volt akkor.

Igy végezte életét a nemes, sorsüldözött hős: Husszein kapitány.

Vége.

Elegáns facon!

Heti gyártás 15000 pár.

Kitűnő hírnevünket

● szolid alapelveinknek ●
köszönhetjük.

Legnagyobb választék!

1200 munkás és hivatalnok.

CIPŐÁRUKINKAT

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honi ipar.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Honi ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből	frt. 3.30
Férfi füzös cipő, kitűnő Box-bőrből	„ 4.50
Férfi füzös cipő, valódi Box-Calf-ból, kedvelt sétánycipő.	„ 5.75
Férfi füzös cipő, legfinomabb Chevreauxból, igen könnyű, Goodyear varrott	„ 6.—
Férfi cugos tiszti cipő, legfinomabb Chevreauxból, sima	„ 6.50
Férfi gombos cipő, I-a Chevreauxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 7.—
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calfból, American Style	„ 7.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben.
Kizárólag magyar gyártmány.

Különlegesség
„Goodyear Welt”

árakban.

A jelenkor
elismert legjobb
minősége.

Női füzös cipő erős bőrből, ...	frt. 3.—
Női gombos cipő, box bőrből	„ 4.25
Női füzös cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozásu	„ 4.—
Női füzös cipő, I-a Box-Calf-ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 5.50
Női gombos cipő, legfin. Chevreauxból, Goodyear varrott, elegáns facon	„ 6.—
Női cugos posztó cipő, körül bőrrel	„ 3.25
Női posztó cipő magas szárral gummi slinglivel körül bőrrel	„ 2.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben.
Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár r.-t. debreceni főraktára Piac-u 48.

249,079—908. At.

M. kir. Államvasutak.

Figyelmeztetés.

Félfaru vasuti-jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítása és a már használatban levőknek érvényesítése az 1909. évre.

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok félfaru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai, a jövő 1909. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz.) már f. évi október hó 15-étől kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-éig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a f. évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérlemezniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegekből rovandó le. A postabélyegeket a betérjlesztendő névjegyekre, vagy kérvényre ragasztandók fel.

Kézpénz vagy okmánybélyeg kezelesi illeték fejében nem ragasztatik fel.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmi-féle díjazott tisztviselők vagy fizetéssel járó hivatalnok nem viselnek.

Budapest, 1908 szeptember hó 24.

A m. kir. áv. igazgatósága.

(Utányomás nem díjazatik.)

Az iskolai év

kezdete alkalmából ajánljuk dusan felszerelt rak-tárunkat a t. szülők szives figyelmébe. Fiu- és férfingek. Lábravalók és harisnyák. Nyakkendők, paplanok. Madracok és flanel takarók nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz:

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat és szőnyegáruháza Debreczen, Rózsa-utca.

Másolat a 33,865—1908. üv. számhoz.

25,645—1908. III. M. kir. áv. üv. Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A Szécsány állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére a f. évi augusztus hó 14. kelt 25,645. szám alatt hirdetett pályázatot érvényen kívül helyezük és arra ezennel újabb nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1908. évi december hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított 5 éven át vagyis 1913. évi november hó 30-áig.

Bérlőnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: az emeleten 2 szoba és az árnyékszék közös használata, a földszinten 1-2' oszt. étterem 47.15 m² egy közös célra sznlgáló III. oszt. váró- és étterem 59.78 m², egy 17 m² területű tálaló, 320 m² területű nyitott kert, a pincében egykonyha, 1 mosogató, 1 éles kamra, egy pinse, azonkívül egy jégverem.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fent kiirt Szécsány állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre” felirattal ellátott lepebsélt borítékba zárt nemkülönböztetett okmányokkal felszerelt ajánlatot 1908. évi október hó 22. déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona kézpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1908. évi október hó 21. déli 12 óráig vagy személyesen vagy királyi posta útján beküldendő.

Az értékpapirok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb, utolsó napi árfolyam szerinti értékben, de soha a névértéken felül számíthatnak. Kézpénzben letett ö-szeg után kamat nem fizettetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Zsóter ház II. em. 4. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miert is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a berösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 908 szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak.

233,966—1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága Budapest északi főmühelyi szertárában az 1908. év második évharmadában feleslegesként összegyűlt s jelenleg készletben levő különböző ócska fém-anyagokat értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

A vevő köteles a neki eladott mennyiségeket a felszólítás vételétől számítva 14 nap alatt a pénztártól okvetlenül átvenni és a szertárból eltávolítani.

A ajánlati árak az anyagoknak az illető szertárban való átadása, illetve átvétele mellett értetnek, vasuti kocsiba való felrakásukról és továbbszállításukról a vevő tartozik gondoskodni. Esetleg osomagolási költségek szintén a vevő által viselendők.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy egy koronás magyar okmánybélyeggel ellátott, sértetlen és lepecsételt borítékban tett ajánlataikat a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és leltár beszerzési szakosztályában (VI. Andrassy-ut 72. sz. II. em. 43—a ajtó) a következő címmel: „Ajánlat ócska fémanyagok megvételére 23,367—1908. számhoz” 1908. évi október hó 27-ének déli 12 óráig benyújtani sziveskedjenek, amikor is azok ugyanott felbontatni és felolvasatni fognak, megjegyezvén, hogy a versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok kizárólag az ezen célra rendelt és az említett anyag és leltárbeszerzési szakosztálynál egy példányban ingyen kapható újlapon, ennek rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki. Az ajánlati ár számokkal és szóval irandó be. Az ajánlattevők az ócska anyagok eladására vonatkozó 122,291—96. sz. a. fennálló feltételeket magukra nézve kötelezőnek elismeri és azt 60 fillér m. kir. okmánybélyeggel, saját és két tanu aláírásával ellátva ajánlataikhoz csatolni tartoznak. Ezen feltételek nyomtatványtárunkban példányonként 30 fillérért megszerzethetők, vidékieknek pedig a nyomtatványtárhoz intézendő írásbeli megkeresésre és az érte járó 30 fillér és 20 filléres postabélyeg be-küldése ellenében postán megküldetnek.

Bánatpénzképpen a megvenni szándékolt anyag értékének 5 százaléka az ajánlat benyújtására kitűzött hatánap előtt egy nappal déli 12 óráig kézpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban főpénztárunknál letéteendő.

A bánatpénzt az ajánlattal egy borítékban beküldeni nem szabad, annak letétele azonban az ajánlaton felemlítendő.

A bánatpénz letételét igazoló jegy nem csatolandó az ajánlathoz, hanem az ajánlattevő birtokában marad.

Bánatpénz vagy fent idézett aláirt feltét-füzet nélkül, ugyszintén elégtelen bánatpénzzel, nem az előirt úrlapon tett, le nem pecsételt, nem sértetlen borítékban vagy elkéve beérkezett és távirati uton tett ajánlatok, valamint olyanok, melyek ezen pályázati hirdetményben foglaltaktól eltérő feltételeket tartalmaznak és melyekben javítások vagy vakarások fordulnak elő, figyelembe vétetni nem fognak. Pótajánlatok egyáltalában nem bocsátatnak tárgyalás alá. Az ajánlattevő ajánlatával, annak benyújtásától számítva négy hétig visszavonhatlan kötelezettségben marad.

Az ajánlatok tetszés szerinti tételekre és részmennyiségekre is szólhatnak, de a m. kir. államvasutak igazgatósága is fentartja magának azt a jogot, hogy tetszés szerinti tételek és részmennyiségeket engedhessen át, melyet ajánló, ha csak az ellenkezőt ki nem kötötte, elfogadni tartozik. A magyar királyi államvasutak igazgatósága fentartja magának továbbá azt a jogot, hogy az ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson és hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1908 szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Világkiváltás Szt. Louis 1904. évi kiállításán a legelső díjat nyert.

Globusz
fémisztító
kivonat

GLOBUSZ FÉMISZTÍTÓ KIVONAT

minden más fémisztítószerrel szemben

A Párisi Nagy Bazár

Dégenfeld-tér 7. sz. alatt, a kenyér-piacon van.

Találmányok és fogalmak

Keresünk folyton jó és szabadalommal védhető találmányokat átvenni és értékesíteni azonnali magas kézpénz fizetéssel vagy nyereségrészesedéssel az egész szabadalom tartósága alatt

Találmányok melyek még nem állnak hivatalos védelem alatt. Általunk eszközöltenek, illetve megkérestetnek.

Ugyszintén minden szabadalomjogos és szabadalomtiszta ügyekben költségmentesen adunk felvilágosítást.

Ajánlatok intézendők: Patentanwälte Ingenieur Krug und Professor Aquilar Basel (Schweiz) Freiestrasse 32.

Szabadalmi hivatal találmányok és szabadalmak közközlése és értékesítésére az összes országokban. Akérdések duplaportóval látandók el.

14—16 éves

! kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel kezdett szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekezdedik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

50 hl. öreg szőlőtermését késernek eladom, kisebb részletekben is. Váry János Monostorpályi.

Régebbi idő óta fennálló mosoda helyiség kiadó Arpádtér 39. sz.

Buzsu!

hol vagy? jöjj haza — nincs baj — kules a szokott helyen.

Díószegi úton a hetedik kilométernél 17 köblös föld bérbe v. felébe kiadó. A tanyában értekezhetni.

300 hektó alig használt, boros hordók eladó. Cim a kiadó.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni, Bádogzs-utca 4. sz. a.

Uj Boroshordók minden nagyságban kaphatók Báró Györfy Miklós kádár-mester-nél Nap-utca 4. sz.

Tajtéklpák, Hermonikák, Cipők, eszmák, kézi és ládakiferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár“-ban Bádogzs-utca 4. szám.

Bélyeggyűjtők! Legritkább külföldi bélyegek fél és negyed áron dus választékban kaphatók Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

Fiatall intelligens nő házvezetőnői állást keres kitűnő bizonyítvánnyal, elmegy vidékre is. „Kifogástalan“ cím a kiadóba.

Boroshordó

használt, jó karban lévő eladó. Nyugoti-u. 34.

Ki akar

legjutányosabb és szakszerűen telefonokat, villamos csengőket, számjelzőket, tűz- és betörés elleni villamos jelzőket berendeztetni? az forduljon **Földvári L.** Debreceni első elektrotechnikai gyár- és villamos szerelési vállalatához. Kossuth-utca 1. sz., (az udvarban.) Telefon 168. sz. Tanuló felvétetik.

Legdivatosabb férfi fehéreneműek, nyakkendők, bőr és kötött keztyük, Gummi különlegességek! Kötszerek, betegápolási cikkek

Györfi Sándor

keztyü-, kötszer- és divat-üzletében. Debrecen, Simonffy-u. 2. (V. bérház.)

Cinkezett

18-as plehvel fedendő be a királydaróci (Szatmármegye) ref. templom fedele. Ajánlatokat személyesen kérjük az ottani helyi ref. papi hivatalnál (vasárnap) október 4-ikén mikor a munkára a jelzett helyen árlejtés fog tartatni. Uti költség e célból vállalkozóknak nem lesz megtérítve.

Amatőrök!

A városházzal szemben, a Schwartz-féle pipás-üzletben, hol mindennemű fényképező cikkek is kaphatók most érkeztek teljesen friss lemezek és papírok minden gyári árban.

MOLLITERGIN,

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasa szer a MOLLITERGIN, mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdőségét, hamvaságát, rózsaszínben játszó fehérségét. Megszünteti az kézörösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szelkifujta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré s puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára Mihálovits Jenő gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Debreceni faipar r.-tár.

ajánlja 3 éves vágású tűzfáit: elaprózva szekérben, házhoz szállítva és berakva:

Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felé vágva 10 mázsát 23 koronáért. — Vargafát 10 mázsát 24 koronáért. 5 felé vágva 1 koronával drágább. Aprózott fát 5 m mázsánként már hazaszállítunk. — Az aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként telepünkön átvéve 2 korona 20 fillér.

1 öl cserfát hasábban . . .	33 koronáért
1 " bükkfát " . . .	32 " "
1 " gyertyánfát " . . .	34 " "
1 " vargafát " . . .	34 " "

Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fillér. Ugyanezen fák wagnszáma a legjutányosabb árak mellett kaphatók. — Megrendelések: telefon útján 544. szám, levelező-lapon, postautalványon, a részvénytársaság elárúsitóinál és **Brüll Lajos** ügynökünk útján eszközölhetők. A szállítás 24 óra alatt teljesítetik. A pontos szállítást ellenőrző bárcát kérjük figyelembe venni. Az igazgatóság,

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villágitótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568

1063

Donogán és Somossy

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg, divatáruháza

Debreczen,

* * Kistemplombazár. * *

Megérkeztek az őszi idény ujdonságai női ruhakelmék —

Flanelek — selymek — ruha-

o o o diszekben. o o o

Óriási választék!

Az őszi idényre ujdonságaink

Női ruhaszövetek,
Kosztüm-kelmék

Bársonyok,

Kabát-Plüssökben megérkeztek

Bosznay J. és Tsa

divatáruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Óh jaji!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálgás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 kor. Próbadozós 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár: „Nádor“ gyógyszerháza Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

Kapható Debrecenben: Balázs EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyított. Ödön, L. Kovács Nándor, Kocián Dezső, Mihálovics Jenő, Muraközi László, Radakovics Géza, dr. Rotschnek V. Emil, Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Éljen!

